

Pedagogisch werkplan

Kindcentrum De Bongerd

Stichting Archipel Kinderopvang

Februari 2025

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van Kindcentrum De Bongerd. Als basis voor ons kinderdagverblijf (KDV) en buitenschoolse opvang (BSO) zien wij liefdevolle, betrokken medewerkers die kinderen respectvol en positief benaderen en begeleiden. Zij zorgen ervoor dat een kind een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen ontwikkelt. Hier heeft een kind zijn leven lang profijt van. Deze benadering is bij ons een uitgangspunt. Zowel binnen het onderwijs als op het KDV en de BSO.

Het kindcentrum is een interessante omgeving voor elke doelgroep waarin kinderen volop kunnen ontdekken en ervaren. Een veilige plek waar kinderen uitgenodigd worden om zelfstandig dingen te kiezen en te doen om mee te spelen en te experimenteren.

Door o.a. de uitdagende materialen en de respectvolle houding van de medewerkers denken wij de kinderen iets extra's te kunnen bieden met onze pedagogische werkwijze. Het belang en de behoeften van het kind staan hierbij telkens centraal. Dit betekent overigens niet dat een kind altijd zijn zin hoeft te krijgen en dat alles mag. Wij bieden kinderen duidelijke kaders (afspraken en grenzen) waarbinnen ze een ruime mate van vrijheid hebben.

Wij hopen, door met veel liefde en aandacht te werken, uw kind die opvang en bijdrage in de opvoeding te bieden die het verdient en nodig heeft.

Dit pedagogisch werkplan van Kindcentrum De Bongerd is de praktische uitwerking van het pedagogische beleid van Stichting Archipel Kinderopvang. Het pedagogisch beleidsplan is in te zien op de website van Stichting Archipel. Jaarlijks evalueren we het pedagogisch werkplan en waar nodig stellen we bij. Dit plan is beschikbaar via de website van het kindcentrum.

Wij hopen, door met veel liefde en aandacht te werken, uw kind die opvang en bijdrage in de opvoeding te bieden die het verdient en nodig heeft.

Anne Dijkema

Directeur Kindcentrum De Bongerd

Noot: In deze notitie wordt veel gesproken over medewerkers. Waar vervolgens 'zij' staat kan ook 'hij' worden gelezen. Als er ouders geschreven staat worden ook ouder en verzorger(s) bedoeld.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Visie Stichting Archipel Kinderopvang	5
3. Kindcentrum De Bongerd	6
3.1 Visie binnen het kindcentrum.....	6
3.2 Samenwerking binnen het kindcentrum.....	7
3.3 Samenwerking met andere disciplines	8
4. Groepen Kindcentrum De Bongerd	10
4.1 Basisgroep/stamgroep	10
4.1.1 Kinderdagverblijf 0 tot 4 jaar	10
4.1.2 Peuterspeelgroep 2,5 tot 4 jaar	10
4.1.3 Buitenschoolse opvang	10
4.1.4 Samenvoegen	10
4.2 Globale dagindeling	11
4.2.1 Globale dagindeling kinderdagverblijf 0 tot 4 jaar.....	11
4.2.2 Globale dagindeling peuterspeelgroep.....	12
4.2.3 Globale dagindeling VSO/BSO.....	12
4.3 Materialen en binnen- en buitenruimte	14
5. Pedagogische professionals	16
5.1 VOG en personenregister kinderopvang	16
5.2 Inzet van stagiaires en vrijwilligers	16
5.3 Inzet van anders gekwalificeerden op de BSO	17
6. Volgen van de ontwikkeling	18
6.1 Algemeen	18
6.2 Mentorschap.....	18
6.3 KIJK! en de doorgaande lijn.....	18
6.4 Zorg delen	19
6.4.1 (Warme) overdracht	19
6. Het contact met ouders	21
6.1 Extra activiteiten	21
6.2 Intake/Wennen/overdracht.....	21
6.3 Brengen en halen	21
6.4 KOVnet.....	22
6.5 Afwezigheid melden	22
6.6 Medezeggenschap	22

6.7	Klachten	22
7	Veiligheid en gezondheid van de kinderen	23
7.1	Eten en drinken.....	23
7.2	Zieke kinderen	23
7.3	Vierogenprincipe.....	24
7.4	Drie-uursregeling	24
7.5	Vaste Gezichten Criterium	25
7.6	Medicijngebruik	26
7.7	Groepsafspraken.....	26
7.10	Trakteren	26
7.11	Beleid veiligheid en gezondheid	26
7.12	Brandpreventie	27
7.13	Calamiteiten.....	27
7.14	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	27
7.15	Hygiëne/schoonmaak groepsruimte.....	27
7.16	GGD.....	27

1. Inleiding

Kindcentrum De Bongerd biedt onderwijs en kinderopvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar. Het kinderdagverblijf (KDV), de peuterspeelgroep (PSG) en de buitenschoolse opvang (BSO) op De Bongerd wordt verzorgd door Stichting Archipel Kinderopvang. Archipel Kinderopvang verzorgt de opvang op de basisscholen van Stichting Archipel, de stichting voor openbaar primair onderwijs in Zutphen, Brummen en Voorst.

Het pedagogisch beleidsplan van Archipel Kinderopvang vormt de basis voor de werkplannen op de verschillende locaties. Het pedagogisch werkplan is een interne handleiding voor de medewerkers waarin de concrete uitwerking van de visie van Archipel Kinderopvang en de werkwijze op de locatie staat beschreven. Het pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan één geheel. Het doel van dit pedagogisch werkplan is het verantwoorden, bewaken en zo nodig aanscherpen van de pedagogische kwaliteit binnen onze kinderopvang.

We werken met een gemotiveerd team van pedagogisch medewerkers die hart hebben voor kinderen. Een lerend team dat open staat voor nieuwe invalshoeken, ervaringen en ontdekkingen. Een houding die we eveneens bij de kinderen willen ontlokken: open, nieuwsgierig, experimenterend en zelf-ontdekkend. De houding van de pedagogisch medewerkers is onze belangrijkste kracht. Een houding waar oog, oor, warmte en ruimte is voor het kind in zijn totaliteit.

Onze visie vormt het uitgangspunt voor het handelen van de pedagogisch medewerkers op de kinderopvang en wordt vastgelegd in dit pedagogisch werkplan. Op deze manier krijgen ouders een beeld van de werkwijze en visie bij Kindcentrum De Bongerd en de normen en waarden die uitgangspunt zijn voor het handelen. Deze visie is niet enkel de visie van de kinderopvang maar het uitgangspunt de gehele dag door. Het pedagogisch werkplan biedt daarnaast een handvat aan de pedagogisch medewerkers en stagiaires bij het dagelijks werken met kinderen. Het team kan aan de hand van dit pedagogisch beleid hun manier van handelen motiveren en verantwoorden. Door als directeur samen met het team en de Kindcentrumraad na te denken over pedagogische vraagstukken is de hierin beschreven visie ontwikkeld en de deskundigheid gevormd.

Het pedagogisch werkplan is tot stand gekomen met behulp van de pedagogisch medewerkers, de directeur, de beleidsmedewerker en de ouders. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch gegeven en blijft zich in de loop van de tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe inzichten of signalen vanuit het Kindcentrum.

2. Visie Stichting Archipel Kinderopvang

De kinderopvang van Archipel Kinderopvang is altijd gekoppeld aan een openbare basisschool van Stichting Archipel. Samen met deze basisschool, kinderen en ouders organiseren wij een boeiende dag voor kinderen.

De visie op de opvang heeft Archipel Kinderopvang beschreven in het pedagogisch beleidsplan:

- Wij stellen talentontwikkeling centraal. We gaan uit van de ontwikkeling van het kind met zijn of haar talenten. Hierbij vervalt zoveel als mogelijk, het onderscheid tussen onderwijs of kinderopvang.
- Wij zien ouders als belangrijke partners binnen onze kindcentra. Wij werken vanuit de drie-eenheid van kind, ouder en professional. Door opvoeding en ontwikkeling dicht bij elkaar te brengen werken we gezamenlijk aan het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen.
- Wij hebben hoge verwachtingen en organiseren een uitdagende, innovatieve omgeving. Dit is een voorwaarde voor leer-, en ontwikkelingssucces van kinderen, hierbij houden wij rekening met de verschillen in capaciteiten en tempo.
- Wij werken aan een doorgaande leer- en ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Er wordt gewerkt met een eenduidig kindvolgsysteem en goede afstemming over de ontwikkeling van kinderen. Een veilige plek voor de kinderen is hierbij een belangrijk uitgangspunt
- Wij bieden het hele jaar door een breed programma. Als de vraag er is willen wij 5 dagen in de week open zijn, kinderen kunnen dan bij ons terecht om te spelen, te leren, te ontdekken en te ontspannen.

Wij werken in de kindcentra als één team samen. Waarbij er zoveel mogelijk wordt gewerkt vanuit één organisatie met één leiding en één manier van communiceren.

In het pedagogisch beleidsplan staat tevens uitgebreid beschreven hoe Archipel Kinderopvang invulling geeft aan de vier pedagogische basisdoelen zoals genoemd in de Wet kinderopvang:

- Fysieke en emotionele veiligheid
- Persoonlijke competenties
- Sociale competenties
- Socialisatie en overdracht van normen en waarden.

In dit werkplan komen deze doelen terug wat betreft de specifieke invulling voor deze locatie.

3. Kindcentrum De Bongerd

3.1 Visie binnen het kindcentrum

Binnen ons aanbod is de samenwerking en een goede sociaal emotionele ontwikkeling van belang. Zo wil Kindcentrum De Bongerd kinderen laten groeien, leren leren, leren samenwerken. Samen leren groeien is daarom het motto van het kindcentrum.

Voorop staat dat het kind er mag zijn zoals het is. De mening van het kind is belangrijk. De pedagogisch medewerker luistert hier serieus naar. Dit geeft het kind een gevoel van zelfvertrouwen. Hierin staat de *emotionele veiligheid, het stimuleren van de emotionele veiligheid* en het *ontwikkelen van persoonlijke competenties* centraal.

- *Het bieden van emotionele veiligheid.* Pedagogisch medewerkers bieden aan de kinderen een sfeer van geborgenheid en een veilige, vertrouwde en stimulerende omgeving.
- *Het stimuleren van de sociale vaardigheden van het kind.* Kinderen leren deze vaardigheden in interactie met andere kinderen en pedagogisch medewerkers.
- *Het ontwikkelen van persoonlijke competentie.* Jonge kinderen gaan op zoek naar nieuwe ervaringen en de grenzen van het eigen kunnen. De omgeving moet voldoende stimulerend en geordend zijn zodat een kind zelf zijn eigen keuzes kan maken, naar die keuzes kan handelen en de mogelijkheden ervan leert ontdekken. Door het aanbieden van activiteiten wordt een positieve bijdrage geleverd aan het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen.

Om dit te realiseren vraagt dit van de pedagogisch medewerkers de volgende vaardigheden: Hierbij staan de volgende interactievaardigheden centraal:

- sensitieve responsiviteit
- respect voor autonomie
- structureren & grenzen stellen
- praten & uitleggen
- ontwikkelingsstimulering
- begeleiden van interacties

Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker gaat sensitief (gevoelig) in op initiatieven en signalen. Ze is warm en ondersteunend aanwezig. Wanneer een kind erg nieuwsgierig is, zich niet lekker voelt, onzeker is of behoefte heeft aan contact of emotionele ondersteuning, dan moet dit gezien worden. De pedagogisch medewerker heeft oog voor de signalen van een kind. Ze interpreteert ze juist en reageert snel en goed. Dit zorgt dat het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelt.

Respect voor de autonomie van het kind

Kinderen die zich veilig voelen, durven op ontdekking te gaan. Het is belangrijk dat een kind ook de mogelijkheden krijgt om zelf dingen te doen. Een pedagogisch medewerker respecteert deze autonomie en stimuleert kinderen om zoveel mogelijk zelf te proberen en zelf op te lossen. Ze geeft geen opdrachten, maar daagt kinderen uit en vraagt ze mee te helpen. Dit heeft een positief effect op hun zelfbeeld en zelfvertrouwen.

Structureren & grenzen stellen

Met deze vaardigheid geeft een pedagogisch medewerker kinderen duidelijkheid. De pedagogisch medewerker structureert situaties, activiteiten en uitdagingen. Ze doet dat op zo'n manier dat alles voor ieder kind duidelijk en overzichtelijk is. Binnen het hele kindcentrum hanteren wij dezelfde regels en afspraken.

Praten & uitleggen

Een pedagogisch medewerker die goed is in praten en uitleggen, let op de toestand, de aandacht richting en het begripsniveau van de kinderen. Ze praat regelmatig met de kinderen en stemt inhoud en timing goed af.^[1]^[SEP]In de eerste levensjaren verwerven kinderen in een rap tempo taal. Ze doen dit veelal in interactie met anderen. Daarom begeleidt de pedagogisch medewerker haar interacties - ook met baby's- met taal. Goed 'praten & uitleggen' komt de taalontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling en het socialisatieproces ten goede.

Ontwikkelingsstimulering

Eén van de taken van een pedagogisch medewerker is het stimuleren van de motorische-, cognitieve-, taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling. Oftewel de persoonlijke competentie van een kind. Dit gaat niet vanzelf, maar vraagt om wat extra's. De pedagogisch medewerker speelt in op wat kinderen aangeven en richten hun aandacht op nieuwe dingen. Uitgangspunt daarbij zijn hun interesses, behoeften en hun ontwikkelingsniveau.

Begeleiden van interacties tussen kinderen

Kinderen hebben interactie met elkaar en terwijl ze dat hebben, doen ze ervaringen op die van invloed zijn op hun welbevinden. Positief of negatief. Een pedagogisch medewerker begeleidt deze interacties o.a. door ze aan te moedigen elkaar te helpen, samen te werken, naar elkaar te luisteren en elkaars werk te bewonderen.

Daarnaast staan binnen onze visie de kernwaarden *betrouwbaar*, *ontwikkelingsgericht* en *deskundig* centraal.

Deskundig en betrouwbaar, deze kernwaarden zie je terug in de interactievaardigheden en de opleiding van de medewerkers. Alle pedagogisch medewerkers hebben een kindgerichte opleiding en zijn blijvend in ontwikkeling. Wij creëren structuur en sfeer in de groep waarbij kinderen zich vertrouwd en geborgen voelen.

Ontwikkelingsgericht, deze kernwaarde zie je terug in het steeds weer zoeken naar een balans tussen het stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden en de rust voor het kind om deze eigen te kunnen maken.

Kinderen ontwikkelen zich door zichzelf, de ander, de ruimte en de materialen. De wijze waarop we de ruimte inrichten en de materialen die we inzetten spelen een belangrijke rol.^[1]^[SEP]De eerste pedagoog zijn de kinderen. Juist de onderlinge verschillen vormen de bouwstenen voor hun ontwikkeling; ze vormen de dynamiek van het proces.^[1]^[SEP]De tweede pedagoog, dat zijn de aanwezige volwassenen, zij voeden het kind op.^[1]^[SEP]De derde pedagoog is de omgeving; de ruimtes en de geboden materialen. Elke plek, waar een kind is, en elk ding, waar het zich toe kan verhouden kan de creativiteit stimuleren.

Op dit moment zitten we met het gehele kindcentrum in een visietraject waarbij we met zowel team onderwijs als team kinderopvang aan het onderzoeken zijn wat bij het kindcentrum past. Hier worden uiteraard ook de kinderen en ouders bij betrokken, want ook hun input is zeer waardevol. Hierdoor kunnen we nog meer toegroeien naar één team wat klaar staat voor de kinderen in Terwolde en omgeving van 0 tot 13 jaar.

3.2 Samenwerking binnen het kindcentrum

Onder samenwerking binnen het kindcentrum wordt verstaan de samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers en de collega's van het team onderwijs. Dit gebeurt op meerdere fronten

met als doel om een doorgaande lijn tussen de kinderopvang en het onderwijs te creëren. Een doorgaande lijn biedt de kinderen een veilige omgeving omdat het herkenning geeft wat zeer belangrijk is voor de ontwikkeling van het kind.

Denk bij de doorgaande lijn aan:

- Het doortrekken van thema's. De peuters en de kleuters trekken hierin nauw samen met elkaar op. Ze gaan bijv. er samen op uit als er buitenshuis een activiteit rondom het thema wordt georganiseerd, maar ook binnenshuis zal dit aan de orde zijn. Bij het KDV houden we uiteraard rekening met de mogelijkheden vanwege de leeftijd van de kinderen.
- De peuters en kleuters spelen binnen thema's waar mogelijk samen met elkaar binnen en buiten.
- Bij zowel de kleuters als de peuters is er een planbord te vinden. Op dit planbord kunnen de kinderen zelf aangeven wat zij graag willen doen.
- Binnen het kindcentrum gelden overal dezelfde afspraken.

Bovenstaande is heel erg belangrijk voor de peuters om de overgang naar school zo klein mogelijk te maken. De kinderen zijn niet alleen vertrouwd met het gebouw, maar ook met de pedagogisch medewerkers en de werkwijze binnen het kindcentrum. Uiteraard worden de activiteiten bij de baby's en de peuters aangepast naar de leeftijd van de kinderen en waken we ervoor dat de peuter ook echt peuter mag en kan zijn.

Ook bij de BSO is er sprake van een doorgaande lijn:

- Binnen het kindcentrum gelden overal dezelfde afspraken.
- Eén van de onderwijsassistenten is tevens één van de vaste BSO-krachten. Voor de kinderen is dit heel erg fijn, omdat het een veilig en vertrouwd gevoel geeft dat dezelfde medewerker zowel in de ochtend als in de middag betrokken is.
- Als extra back-up kunnen de andere onderwijsassistenten ook ingezet worden bij de BSO. Voor inval is dit zeer wenselijk, want het zijn al vertrouwde gezichten voor de kinderen.

Daarnaast is er ook op organisatorisch en zorgvlak een doorgaande lijn georganiseerd:

- Bij zowel de peuters als de kleuters wordt er gewerkt met hetzelfde kindvolgsysteem: KIJK. Daarnaast is de Intern begeleider nauw betrokken bij ieder kind van 0 tot 13 jaar binnen het kindcentrum als er bepaalde zorgen zijn. Hierdoor zijn kinderen eerder in beeld en kunnen eerder ondersteund worden in de ondersteuningsbehoefte wat vervolgens makkelijk overdraagbaar is naar het onderwijs zodra het kind vier wordt. Dit heeft vele voordelen in de toekomst. Voor zowel het kind, omdat de ondersteuning doorgetrokken kan worden vanwege de korte lijnen tussen de kinderopvang en het onderwijs. Maar ook voor het kindcentrum, omdat de ondersteuning eerder opgepakt kan worden wat er wellicht toe kan leiden dat er in de onderwijsperiode geen of minder ondersteuning nodig is.
- Er zijn korte lijnen binnen het team. Als er bijv. zorgen zijn bij een kind binnen zowel het onderwijs als de BSO, dan kan dit als team opgepakt worden. Samen kunnen we onze krachten bundelen om het zo fijn mogelijk te maken voor het kind. Eén team, één taak.
- We organiseren twee keer per jaar een gezamenlijke studiedag waarbij het gehele kindcentrum gesloten is zodat we als team kunnen ontwikkelen waar op dat moment de behoefte ligt.

3.3 Samenwerking met andere disciplines

In de uitvoering kan het nodig zijn afstemming te hebben met andere partners zoals de ondersteunde opvoedingsinstantie het consultatiebureau, de gemeente Voorst of CJG centrum jeugd en gezin. De consultatiemedewerkers hebben alle kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders in beeld, door het volgen van de ontwikkeling van de kinderen. Zij kunnen een grote rol spelen bij de

toeleiding naar de peuterspeelgroep. Ook voor signalering en doorverwijzen is het consultatiebureau een belangrijke partner. Bij kinderen waarvan de taalontwikkeling achter blijft schakelen we de logopedie in. Met toestemming van de ouders kunnen wij kinderen aanmelden.

4. Groepen Kindcentrum De Bongerd

Binnen Kindcentrum De Bongerd zijn we een Kindcentrum van 0 tot 13 jaar. Hier bieden we een KDV-groep van 0 tot 4 jaar aan, een PSG-groep van 2,5 tot 4 jaar, 2 BSO groepen van 4 t/m 6 jaar en 6 t/m 13 jaar en onderwijs onder één dak. Hieronder kunt u lezen hoe we het KDV, de PSG en de BSO op Kindcentrum De Bongerd hebben vormgegeven.

4.1 Basisgroep/stamgroep

4.1.1 Kinderdagverblijf 0 tot 4 jaar

Het KDV bestaat uit één verticale groep van 0 tot 4 jaar: de Peren. In deze groep vangen we maximaal 16 kinderen op. Hierbij is de groepsruimte de veilige basis waar kinderen gezamenlijk spelen en bewegen. Kinderen ontwikkelen zich het beste als zij zoveel mogelijk zelfstandig, onafhankelijk, op eigen initiatief en in hun eigen tempo de wereld en zichzelf kunnen ontdekken. De ruimte is daarom ingericht met hoeken en diverse materialen geschikt voor deze jonge onderzoekers.

3.1 Peuterspeelgroep 2,3 tot 4 jaar

De PSG bestaat uit één groep van 2,3 tot 4 jaar: de Bananen. Op deze groep worden maximaal 8 kinderen opgevangen. De groepsruimte van de PSG is de veilige basis, maar wordt er ook geregeld gespeeld met de kleuters, zoals te lezen in paragraaf 3.3. Er worden gezamenlijke thema's opgezet en dus ook gezamenlijk opgetrokken. Er worden dan ook kleine uitstapjes gemaakt naar de kleuters, maar kunnen de kleuters ook een kijkje nemen bij de peuters. Of zijn er gezamenlijke activiteiten die in het speellokaal worden georganiseerd of buitenshuis. Dit heeft niet alleen als doel om kleuters en peuters van elkaar te laten leren, maar ook om de overgang naar de basisschool zo natuurlijk mogelijk te laten verlopen en zo klein mogelijk te houden voor peuters die doorstromen. Zoals eerder aangegeven wordt er bij het aanbieden van activiteiten rekening gehouden met de leeftijd van de peuters en de eventuele mogelijkheden voor de peuters.

4.1.2 Buitenschoolse opvang

Bij de BSO werken wij met twee basisgroepen in de leeftijd van 4 t/m 6 jaar en 6 t/m 13 jaar. Beide groepen hebben een maximale groepsgrootte van 20 kinderen. Hoeveel kinderen we daadwerkelijk per middag opvangen is afhankelijk van de behoefte, maar uiteraard ook het aantal beschikbare medewerkers. Het kind-leidsterratio is hierin leidend.

De groep van 4 t/m 6 jaar verblijft in de groepsruimte waar in de ochtend de peuterspeelgroep aanwezig is. De groep 6 t/m 13 jaar verblijft in de aangrenzende ruimte van het speellokaal. Dit is een tijdelijke situatie totdat de verbouwing heeft plaatsgevonden.

De twee basisgroepen hebben dus een eigen groepsruimte waar de kinderen naar kunnen terugkeren. Hier zijn ook altijd de eet -en drinkmomenten van de groep. Daarna bieden de pedagogisch medewerkers diverse activiteiten aan. Dit kan in het speellokaal zijn, maar ook in de groepsruimtes, de gymzaal of buiten. We vinden het hierbij belangrijk dat de kinderen zelf kunnen kiezen wat voor activiteit zij op dat moment willen doen. Dat kan dus een activiteit zijn die de pedagogisch medewerkers hebben bedacht, maar kinderen kunnen uiteraard ook kiezen om iets voor zichzelf te doen. Denk hierbij aan even kunnen terugtrekken met een boek.

4.1.3 Samenvoegen

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij we de kinderen van diverse groepen met elkaar samenvoegen. Dit kan binnen de opvangsoort zelf zijn, maar ook opvangsoorten door elkaar. Zo kan het wenselijk zijn dat de kinderen van de BSO samen kunnen spelen met de kinderen van het KDV. Het doel hiervan is om kinderen van elkaar te kunnen laten leren. We willen dit mogelijk kunnen maken, omdat we het belangrijk vinden dat ieder kind zich prettig voelt en kan beslissen wat

daarvoor nodig is. We houden hierbij wel rekening met de sociaal emotionele veiligheid van kinderen en het kind-leidsterratio.

Maar groepen kunnen ook worden samengevoegd, omdat er weinig kinderen zijn. Dit kan bijvoorbeeld in vakanties voorkomen of op hele rustige dagen zoals de dag na Hemelvaart. Op deze manier maak je een aantrekkelijkere groep voor de kinderen zodat ze keuze hebben met wie ze kunnen spelen en kan je interessantere activiteiten organiseren.

In uiterste nood kunnen groepen ook worden samengevoegd als er niet voldoende pedagogisch medewerkers zijn. Hierbij geven we voorrang om de groep open te houden zodat kinderen wel naar het Kindcentrum kunnen komen. We houden er wel rekening mee of het ook daadwerkelijk kan. Denk hierbij aan leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen. Van belang is dat het samenvoegen waardevol is en dat kinderen zich prettig en veilig voelen.

4.2 Globale dagindeling

Kindcentrum De Bongerd biedt KDV van 0 tot 4 jaar, een PSG van 2,5 tot 4 jaar en BSO van 4 tot 13 jaar aan. Hierbij is het Kindcentrum het gehele jaar 5 dagen in de week geopend van 07.30 tot 18.00 uur. Een uitzondering hierop zijn de nationale feestdagen en de twee studiedagen in het jaar waarbij we het gehele Kindcentrum sluiten. Dit is jaarlijks altijd op Goede Vrijdag. De tweede studiedag staat in de jaarkalender van het Kindcentrum.

4.2.1 Globale dagindeling kinderdagverblijf 0 tot 4 jaar

De pedagogisch medewerkers houden zo veel mogelijk rekening met het slaap- en voedingspatroon van een baby. Elke baby heeft zijn eigen ritme. Op het kindcentrum zijn er uiteenlopende mogelijkheden om met de baby tijd door te brengen. Even lekker bij de pedagogisch medewerker op schoot voor een knuffel, liedjes zingen en spelletjes doen of spelen in de box. Er is een hangwieg, een pikler-trap en een wipstoel met babygym. Als de baby wat groter is kruipt hij al snel op de grond tussen de andere kinderen, waar hij de wereld om zich heen kan verkennen.

Dagritme voor kinderen vanaf 1 jaar:

Tijd	
07.30 – 08.45 uur	De kinderen worden gebracht. Er is ruimte voor een overdracht tussen de ouder en de pedagogisch medewerkers. Afhankelijk van de behoefte van het kind krijgt het kind de ruimte om te spelen.
08.50 uur	De peuters voor het peuteraanbod gaan mee met de pedagogisch medewerker naar de andere groepsruimte waar het peuteraanbod wordt geboden. De kinderen die op de dagopvang blijven kunnen verder met vrij spelen.
09.30 uur	De pedagogisch medewerkers ruimen samen met de kinderen al het speelgoed op en vervolgens doen we een verschoon- en plasronde. Na de verschoon- en plasronde worden de handen gewassen en gaat iedereen aan tafel zitten.
09.40 uur	Er wordt fruit gegeten en iets gedronken (water/thee). Dit is tevens het moment waarop een kind zijn/haar verjaardag kan vieren. Na het eten gaan de jongste kinderen die twee keer slapen naar bed.
10.15 uur	We gaan met de kinderen aan de slag met een activiteit passend bij het thema. Dit kan zijn d.m.v. een kring of kleine kringen. Knutselen aan tafel of een beweegactiviteit. Na de activiteit gaan we buiten spelen.
11.30 uur	We gaan aan tafel voor een boterham. Tijdens de lunch drinken we halfvolle melkproducten. De kinderen die dat kunnen worden gestimuleerd zelf hun boterham te smeren.
12.30 - 13.30 uur	De kinderen die alleen een ochtend of een middag komen worden opgehaald of juist gebracht. De eettafel wordt afgeruimd, de groepsruimte schoongemaakt en de kinderen die tussen de middag slapen worden één voor één naar bed gebracht. Daarnaast neemt de pedagogisch medewerkers tijd voor een praatje met de ouders die hun kind komen halen of brengen.

13.30 uur	De meeste kinderen liggen op bed. De kinderen die niet slapen mogen vrijspelen of we doen een ontwikkelingsgerichte activiteit.
14.30/15.00 uur	De meeste kinderen zijn wakker en worden uit bed gehaald. De jongste kinderen worden op dat moment op bed gedaan voor hun laatste slaapje.
15.00 uur	We gaan met alle kinderen een cracker of rauwkost eten en wat drinken. Daarna gaan we met de kinderen een activiteit doen die past bij het thema. Dit doen we het liefste buiten. Als ook de jongste weer uit bed zijn, gaan alle kinderen vrijspelen.
16.30 – 18.00 uur	Rond 16.30 uur wordt de dag gezamenlijk afgesloten met het eten van een soepstengel of wat rauwkost. Vanaf 16.30 tot 18.00 uur kunnen de ouders/verzorgers hun kind(eren) ophalen.

Wij kiezen bewust voor een vaste dagindeling, omdat dit de kinderen houvast geeft. Bij de jongste kinderen (baby's) houden we voor wat betreft eten, drinken en slapen hun eigen ritme aan. Zodra het eet- en slaapritme van een kind het toelaat, geldt de volgende globale dagindeling.

3.2 Globale dagindeling peuterspeelgroep

Alle kinderen worden in de ochtend bij het KDV gebracht. Daar wordt de dag met elkaar gestart. Vervolgens gaan er enkele peuters (maximaal 8) naar een andere groepsruimte waar het peuteraanbod wordt aangeboden. Dit wordt 5 ochtenden in de week aangeboden. Inhoudelijke informatie over het peuteraanbod komt later in dit hoofdstuk aan bod.

Tijd	
09.00 uur	De kinderen lopen samen met de pedagogisch medewerker naar de groepsruimte waar het peuteraanbod wordt aangeboden. Op verschillende dagen starten de peuters al in de ruimte van de peuterspeelgroep, ivm de aantallen.
09.00 – 09.30 uur	Er is ruimte voor vrij spel waarbij de kinderen zelf mogen kiezen waar ze graag mee spelen. Dit kan zelfstandig, maar uiteraard ook met een vriendje of vriendinnetje.
09.30 – 10.15 uur	De kinderen ruimen samen op waarmee ze gespeeld hebben, zodat er vervolgens gezamenlijk of in subgroepjes een activiteit middels het planbord gedaan kan worden. Deze activiteit past binnen het thema van dat moment.
10.15 – 10.45 uur	Na de activiteit starten we met de toiletronde. Kinderen kunnen op dat moment naar de wc waar ze worden begeleid waar nodig of worden verschoond. Daarna gaan we gezamenlijk in de kring en eten fruit en drinken wat. Dit is tevens het moment waarop een kind zijn/haar verjaardag kan vieren.
10:45-11:15	In de kring worden liedjes gezongen over de dagen van de week en wordt er vaak nog een activiteit aangeboden passend bij het thema.
11.15 uur	Het is tijd om uit te waaien dus we gaan lekker met de kinderen naar buiten.
11.45 - 12.00 uur	De kinderen die tot 12:00u blijven worden buiten opgehaald. De andere kinderen gaan naar binnen om een boterham te eten. Ze drinken hierbij halfvolle melk en worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf hun brood te smeren.
12.45-14.00 uur	De kinderen sluiten aan op het KDV. Daar gaan ze rusten of worden ze opgehaald.

4.2.2 Globale dagindeling VSO/BSO

Tijdens de VSO brengen de ouders vanaf 7.30 uur de kinderen naar de ruimte waar ook het peuteraanbod en de BSO is. De kinderen kunnen hier eventueel ontbijten, als ouders zelf het eten en drinken meegeven. Na even vrij te hebben gespeeld worden de kinderen van de VSO om 08.20 uur door de pedagogisch medewerker naar de klas gebracht of ze gaan zelfstandig. Dat is afhankelijk van de leeftijd van het kind.

Kinderen komen na schooltijd naar de BSO. De BSO is in de schoolweken geopend van 14.00 uur tot 18.00 uur en in de vakanties van 07.30 tot 18.00 uur. De pedagogisch medewerker haalt de kinderen uit groep 1 en 2 van De Bongerd op uit de groep, kinderen vanaf groep 3 komen zelfstandig naar de BSO. Het kan voorkomen dat de kinderen worden opgehaald door de stagiaire nadat zij goedkeuring hebben gehad van de leidinggevende.

Hoewel kinderen altijd leren, is er verschil tussen onderwijstijd en vrije tijd en we willen afwisseling bieden in het dagritme van kinderen. Als de kinderen binnenkomen hebben ze even een moment van rust. Kinderen die het fijn vinden om alleen te zijn en om zelf te kiezen wat ze willen doen krijgen daarvoor de ruimte. We zorgen voor een schone, opgeruimde en veilige omgeving die gezellig is ingericht. Kinderen die behoefte hebben aan meer sturing bieden we gerichter activiteiten aan. Ook hier wordt gewerkt met een klein team van pedagogisch medewerkers die een vertrouwde en veilige basis vormen voor de kinderen. We dragen er zorg voor dat de pedagogisch medewerker altijd gehoord of gezien kan worden wanneer zij alleen is met kinderen.

Tijdens de schoolvakanties is er een georganiseerd programma. Dit kan per dag verschillen. Ouders worden ruim van tevoren hierover geïnformeerd per nieuwsbrief.

Globaal ziet een BSO-(middag) er als volgt uit:

Vakantiedag		Reguliere middag	
7.30 - 9.30 uur	De kinderen worden gebracht. Op dat moment is er een kort moment van overdracht en kunnen kinderen vrij gaan spelen.	7.30-8.30 uur	VSO: kinderen worden gebracht door de ouders. De pedagogisch medewerker brengt de kinderen rond 08.20 uur naar de klas. Kinderen vanaf groep 3 gaan zelfstandig naar hun klas.
10.00 uur	Er wordt wat eten en drinken klaargezet voor de kinderen. Daarna is er of weer ruimte voor vrij spel of er is een gezamenlijke activiteit. Deze activiteit kan ook buitenshuis zijn. Dat is afhankelijk van het programma.		
12.30 uur	We gaan samen aan tafel voor de lunch. De kinderen krijgen taken toegewezen waarbij er wordt geholpen met de tafel dekken en het afruimen.	14.00 uur	BSO: de kinderen worden opgehaald van school of komen zelf naar de BSO. Kinderen melden zich aan. Vervolgens gaan we gezamenlijk aan tafel zodat de kinderen rustig kunnen landen met wat te eten en te drinken.
13.00 uur	Kinderen kunnen weer vrij spelen. Dat kan zowel binnen of buiten. Of er is een gezamenlijke activiteit. Dit kan ook buitenshuis zijn. Dat is afhankelijk van het programma.	14.45 uur	We gaan met de kinderen naar buiten waar de kinderen zelf vrij mogen spelen.
14.15 uur	Als er vrij spel is of er is binnenshuis een activiteit gedaan, dan gaan we nog even aan tafel om thee te drinken, fruit te eten en is er ruimte voor een groepsgesprek.	15.45 uur	Kinderen mogen zelf vrij spelen of we gaan een gezamenlijke activiteit doen.

	Vervolgens gaan we lekker naar buiten.		
Rond 16.15 uur	Er wordt nog een laatste gezamenlijk eet- en drinkmoment ingelast. Hierbij wordt een cracker gegeten en wat water gedronken.		
16.30 – 18.00 uur	De kinderen kunnen vanaf dit tijdstip worden opgehaald of zij gaan zelfstandig naar huis (hiervoor dient de ouder schriftelijk toestemming te geven middels een zelfstandigheidscontract).		

Aan het einde van de opvangtijd vertellen de pedagogisch medewerkers samen met het kind hoe het die dag is gegaan. Als er iets op school is gebeurd wat een kind bezighoudt, zorgen we ervoor dat we dat bij de BSO weten. De pedagogisch medewerker is er alert op dat een kind zelf zijn verhaal kan doen. We nemen tijd om expliciet afscheid te nemen van elk kind zodat de BSO-tijd goed wordt afgesloten.

4.3 Materialen en binnen- en buitenruimte

Zoals is de vorige paragraaf is benoemd heeft ieder kind een basis/stamgroep. Zowel het KDV als de PSG en de BSO hebben een eigen groepsruimte binnen het gebouw. De BSO deelt weliswaar de ruimte met de PSG waar het peuteraanbod in de ochtend wordt geboden, maar daar is uiteraard rekening mee gehouden in de inrichting. De ruimte is voor beide doelgroepen ingericht waarbij in de ochtend materiaal beschikbaar is voor de peuters en in de middag voor de BSO-kinderen.

De groepsruimte speelt een belangrijke rol in het leven van een kind. Een groot gedeelte van de tijd dat een kind op de kinderopvang is, wordt hier doorgebracht. Zo'n ruimte moet stimulerend zijn om in te werken of in te ontspannen. De pedagogisch medewerkers besteden veel aandacht aan het aantrekkelijk maken van de groepsruimte. Geregeld wordt de ruimte anders 'aangekleed' passend bij de tijd van het jaar of het thema waar de kinderen mee bezig zijn. Door deze voorbereide omgeving wordt het kind geprikkeld om te leren.

Alle ruimtes binnen het kindcentrum zijn hierbij volledig ingericht volgens de visie van het kindcentrum. Kernwoorden die hierbij toepasselijk zijn, zijn:

- Vrijheid in gebondenheid
- Engelse elementen
- Spelend en onderzoekend leren
- Veilige en uitdagende leeromgeving
- Verschillende hoeken
- Veiligheid
- Doelgericht

De kernwoorden worden, zowel in de binnen- als buitenruimte, toegepast door deze zo in te delen dat de kinderen nieuwsgierig worden om vervolgens zelf op onderzoek te kunnen gaan. Door deze vrijheid te krijgen kunnen ze spelenderwijs leren. Daarom zijn er lage en open kasten zodat de kinderen zelf materialen en activiteiten kunnen pakken, maar ook weer kunnen opruimen. Zijn er verschillende hoeken voor de kinderen gecreëerd waar ze zelf tot spel kunnen komen. Is het buitenterrein op een speelse manier ingericht met meerdere mogelijkheden om de kinderen te triggeren op ontdekking te gaan. Maar niet geheel onbelangrijk, de ruimtes zijn zo ingericht waarbij is ingestoken op veiligheid. Zowel fysiek, maar vooral mentaal. Dit hebben we gerealiseerd door het huiselijk en knus in te maken.

Het buitenplein is onlangs aangepast. Er is een groot speelplein voor de oudste van de BSO, maar er is ook een klein speelplein voor de 0 tot 6 doelgroep. Hierbij is ingestoken op "vergroenen". Om het nog meer aan te laten sluiten op onze jongste doelgroep (baby's) gaan we nog enkele aanpassingen laten aanbrengen. Zo willen we graag een grondbox realiseren voor de baby's waar ze lekker in de schaduw kunnen rollen en ontdekken.

Verder voldoet de locatie verder aan alle eisen op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne.

5. Pedagogische professionals

Binnen Kindcentrum De Bongerd wordt er gewerkt met een vast team van pedagogische professionals. Alle medewerkers hebben een afgeronde pedagogische opleiding op MBO-niveau en zijn in het bezit van een getoetste VOG. Mocht een medewerker ziek worden of verlof hebben, dan kijken de vaste medewerkers uit het team dit kunnen opvangen of we zetten een medewerker uit de flexpool in. Hierbij sturen we zoveel als mogelijk op een vaste invaller. De pedagogisch medewerkers kunnen eventueel worden bijgestaan door een vrijwilligster en/of een stagiaire. Stagiaires specifiek voor de BSO kunnen van de opleiding pedagogisch werker komen, maar ook breder zoals sport en bewegen of het CIOS.

5.1 VOG en personenregister kinderopvang

Alle medewerkers binnen Kindcentrum De Bongerd zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Dit geldt ook voor alle collega's uit het onderwijs, de stagiaires en andere personen die regelmatig binnen ons kindcentrum aanwezig zijn. Zij hebben zich eveneens geregistreerd in het personenregister kinderopvang en zijn gekoppeld aan Stichting Archipel Kinderopvang. Via het personenregister kan de overheid de medewerkers continu screenen met als doel samen de kinderopvang veiliger te maken.

5.2 Inzet van stagiaires en vrijwilligers

Stagiaires (BOL-studenten)

We vinden het heel erg belangrijk om toekomstige pedagogische professionals de kans te geven om ervaring op te doen binnen de kinderopvang en dus ook op de PSG en BSO. Daarom ontvangen we graag stagiaires van verschillende opleidingen en jaren op Kindcentrum Wereldwijs.

Wat de stagiaire op de groep kan en mag doen is afhankelijk in welk leerjaar de stagiaire zit en wat er is afgesproken tussen de begeleider vanuit het kindcentrum, de begeleider vanuit de opleiding en de stagiaire zelf. Een specifieke beschrijving hoe we de stagiaires begeleiden en hoe we afspraken met elkaar vastleggen staat in ons beleid "beleid BBL- en BOL studenten".

Verder worden stagiaires altijd boventallig op de groep ingezet. Er zijn uitzonderingen voor stagiaires vanaf het tweede leerjaar. Zij mogen tijdens vakanties en bij ziekte intallig ingezet worden op de locatie waar ze stagelopen. In dat geval ligt er een arbeidsovereenkomst onder en staan de stagiaires nooit alleen op de groep, behalve tijdens pauzes. Dit wordt gedaan conform de cao Kinderopvang.

Daarnaast mogen stagiaires geen medische handelingen verrichten (handelingen waar kinder-EHBO/BHV voor nodig is of medicijnen toedienen bij kinderen). Deze worden altijd door de pedagogisch medewerker gedaan.

Vrijwilligers op de groep

Een vrijwilliger kan de pedagogisch bijstaan in meerdere werkzaamheden. Dat is geheel afhankelijk welke behoefte er ligt op de groep. Dit wordt tussen de pedagogisch medewerker, de vrijwilliger, maar ook de leidinggevende afgestemd. Voorbeelden van werkzaamheden kunnen zijn zoals het voorlezen van een boekje, het ondersteunen van een spelactiviteit, het snijden van fruit en het opruimen/schoonmaken van de groep.

Belangrijk hierbij is, is dat de pedagogisch medewerker op de groep eindverantwoordelijk blijft voor de kinderen. Daarnaast wordt de vrijwilliger niet meegeteld in het kindleisratio en dus altijd boventallig aanwezig is. Verder mag de vrijwilliger ook geen medische handelingen verrichten (handelingen waar kinder-EHBO/BHV voor nodig is of medicijnen toedienen bij kinderen). Deze worden altijd door de pedagogisch medewerker gedaan.

5.3 Inzet van anders gekwalificeerden op de BSO

Binnen Kindcentrum Wereldwijs kunnen wij op de BSO met anders gekwalificeerde medewerkers werken. Dit betekent dat er, naast een gekwalificeerde pedagogisch medewerker, een medewerker staat met een specifieke expertise. Deze expertise dient een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Te denken valt aan een medewerker die jaren als sportinstructeur heeft gewerkt of poppentheatershows heeft gegeven. Deze expertise is van waarde op de groepen, want het brengt een andere dimensie met zich mee. Het zorgt voor afwisseling in het aanbod, maar het kan ook ertoe leiden dat kinderen in aanraking komen met nieuwe werelden die ze op dat moment kunnen gaan ontdekken. De anders gekwalificeerde dient hiervoor wel een pedagogische module te hebben afgerond.

6. Volgen van de ontwikkeling

6.1 Algemeen

Op Kindcentrum De Bongerd wordt gewerkt met overdracht-schriftjes. Totdat een baby 1 jaar is wordt er elke dag iets over zijn/haar ontwikkeling in het schrift geschreven. De overdracht zal vervolgens via dit schrift verlopen en natuurlijk via de mondelinge overdracht bij breng- en haal momenten.

6.2 Mentorschap

Per 1 januari 2018 hebben alle kinderen in de kinderopvang een eigen mentor. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Innovatie en Kwaliteit (IKK) in de kinderopvang.

Aan ieder kind is een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Hij/zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders (en in de BSO ook voor het kind). Pedagogisch medewerkers willen ieder kind van hun groep 'in beeld' hebben en het in zijn of haar ontwikkeling volgen. Zo kunnen ze aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren de volgende stap te zetten. Een kind-volgsysteem is niet verplicht, het planmatig volgen en registreren wel.

Op het KDV en de PSG wordt aan ouders periodiek een gesprek over de ontwikkeling van hun kind aangeboden. Bij de buitenschoolse opvang wordt een periodiek gesprek met de ouders niet standaard aangeboden, maar vinden gesprekken plaats als dat nodig of gewenst is. Eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling worden gesignaleerd en er wordt actie op ondernomen. Ouders worden door de pedagogisch medewerkers op de groep op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. De pedagogisch medewerkers houden elke dag de ontwikkeling van kinderen in de gaten. Als het nodig is passen zij de begeleiding aan. Door te observeren, registreren en evalueren volgen de pedagogisch medewerkers ieder kind op een systematische en methodische wijze in zijn ontwikkeling en welbevinden, met behulp van het kind-volgsysteem.

6.3 KIJK! en de doorgaande lijn

Voor het volgen van de kinderen van 0 tot 6 jaar oud, wordt op Kindcentrum De Bongerd gebruik gemaakt van KIJK!. Door één en hetzelfde systeem te gebruiken kunnen observaties in een doorlopende lijn meegaan naar het onderwijs. Het doel van een kind-volgsysteem is om te kunnen ontdekken waar een kind zich in zijn of haar ontwikkeling bevindt om hier vervolgens op in te kunnen spelen. Heeft het kind extra ondersteuning nodig of juist extra uitdaging? En zo ja, hoe ziet zo iets er dan uit? De uitkomsten van deze observaties worden met ouders besproken in een 15 minuten gesprek. Bij het KDV en de PSG worden ouders actief uitgenodigd voor de 15 minuten gesprekken. De eerste keer is 3 maanden na de start op het KDV of de PSG, daarna jaarlijks en bij 3 jaar en 10 maanden zal er een eindgesprek plaatsvinden.

De kinderen van de PSG die vervolgens naar de school van Kindcentrum De Bongerd gaan worden altijd warm overgedragen aan de betreffende leerkracht(en) van de kleuters. Dit houdt in dat er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht plaatsvindt waarbij alles, wat de kleuterjuf moet weten, wordt gedeeld. Als onderleggen wordt hiervoor KIJK! gebruikt. Hier kan de leerkracht precies de ontwikkeling van het kind zien en neemt dit mee naar de kleutergroep waar vervolgens KIJK! verder wordt doorgezet. Wanneer het kind ook naar de BSO gaat, zal ook daar een warme overdracht plaatsvinden. De overdracht heeft als doel de leerkracht en/of de pedagogisch medewerker te informeren over de ontwikkeling van het kind, zodat zij van tevoren weten hoe ze het kind het beste kunnen opvangen in de kleutergroep en/of buitenschoolse opvang.

Voor het overdragen van gegevens uit KIIK! dienen ouders toestemming te hebben gegeven. Deze toestemming wordt bij de start van het KDV of de PSG via KOVnet gevraagd.

KIIK! richt zich op de ontwikkeling van jonge kinderen en koppelt die ontwikkeling aan de doelen. De ontwikkeling van kinderen is het uitgangspunt bij het kiezen van het aanbod. Op basis van waar het kind zit in de ontwikkeling kiezen we passende doelen. De doelen bieden we vervolgens aan in een rijke, toegankelijke speel-leeromgeving.

6.4 Zorg delen

De pedagogisch medewerkers werken met de ouders samen bij zorg over een kind. Samen zetten zij een pad uit om het kind datgene te bieden dat het kind nodig heeft voor een goede ontwikkeling.

Binnen Kindcentrum De Bongerd is de IB-er beschikbaar waarmee een pedagogisch medewerker bijzonderheden kan delen. Van daaruit wordt bepaald welke vervolgstappen er nodig zijn. De eerste stap voor iedere pedagogisch medewerker is overleggen met de naaste collega en daarna met de IB-er. Om verder te helpen bij het herkennen van kinderen met opvallend gedrag is er een 'stappenplan observeren', waarin de pedagogisch medewerker kan opzoeken welke stappen te nemen als opvallend gedrag wordt gesignaleerd.

Voor ieder kind dat gebruik maakt van het KDV en/of PSG wordt KIIK ingevuld. Hierdoor krijgen de pedagogisch medewerkers zicht op het ontwikkelingsverloop en het welzijn van het betreffende kind en worden eventuele ontwikkelingsachterstanden gesignaleerd. Er vinden eventueel extra observaties plaats volgens het stappenplan observeren of door de IB-er. Ouders worden altijd direct betrokken bij dit proces. Mocht er ondersteuning nodig zijn van een externe partij dan dienen ouders altijd eerst toestemming te verlenen. De IB-er overlegt met de pedagogisch medewerker en bepaalt wie contact legt en afspraken maakt. Iedere maand is de zorgcoördinator in de groepen aanwezig om bijzonderheden te bespreken.

Voor kinderen waarbij de ontwikkeling anders verloopt dan gemiddeld is de samenwerking met het consultatiebureau, logopedie en fysiotherapie van belang. Het consultatiebureau en Kindcentrum De Bongerd werken nauw samen met maatschappelijk werk i.v.m. de vroeg signalering van risicokinderen (kinderen die opgroeien in een taalarm of problematisch sociaal milieu).

6.4.1 (Warme) overdracht

Het is afhankelijk vanaf welke leeftijd een kind bij ons in het kindcentrum binnenkomt. Maar er zijn meerdere momenten van overdracht tussen diverse groepen. Binnen het kindcentrum zijn deze overdrachten altijd warm. Er wordt een verschil gemaakt tussen een koude en warme overdracht. Bij een koude overdracht wordt er enkel een formulier meegestuurd met beperkte informatie over een kind. Wij hebben de voorkeur voor een warme overdracht, omdat er dan een gesprek is tussen de medewerkers van beide groepen zodat informatie goed overdragen kan worden. Het kind is immers al in beeld en er is al veel over bekend dus het zou zonde zijn als deze informatie verloren zou gaan. Daarom gebruiken we binnen het kindcentrum bij zowel de kinderopvang als het onderwijs KIIK! voor de doorgaande lijn. Uiteraard gebeurt dit alleen als ouders hiervoor toestemming geven.

Warme overdracht tussen het KDV/PSG en de BSO/school binnen het kindcentrum

Als een kind 4 jaar wordt gaat het naar school en eventueel ook de BSO. Als het kind naar de BSO en school gaat binnen het kindcentrum, dan is deze overdracht altijd warm. De medewerkers gaan onderling in gesprek met elkaar en gebruiken hiervoor KIIK! als basis. Ook als het kind inmiddels naar school en/of de BSO gaat is er een mogelijkheid om het KDV in te schakelen. Het hoeft dus niet van dat ene gesprek af te hangen.

Overdracht tussen externe scholen en BSO's

Ouders kiezen uiteraard waar het kind naar school gaat en naar de BSO. Dit kunnen dus ook scholen en BSO's buiten het kindcentrum om zijn. In dat geval zijn de overdrachten veelal koud. Tenzij ouders hierom specifiek verzoeken of wij de noodzaak ervan inzien om een warme overdracht te doen. Dit gaat uiteraard in overleg met ouders.

6. Het contact met ouders

Het is van groot belang dat pedagogisch medewerkers investeren in een goed contact met de ouders. De kinderen maar ook de ouders moeten zich welkom voelen in het kindcentrum. De pedagogisch medewerkers streven ernaar bij het halen en brengen alle ouders te spreken. Zij kunnen dan belangrijke zaken over het kind met elkaar uitwisselen en afstemmen. De ouders en het kindcentrum zijn samen verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. Verschillen in opvoeding met thuis zullen er zijn, belangrijk is om dit met elkaar te bespreken.

6.1 Extra activiteiten

Gedurende het jaar zijn er verschillende extra activiteiten waar ouders bij betrokken worden, te denken valt aan koffieochtenden, waarbij ouders wat langer met hun kind kunnen spelen op de groep en een kringactiviteit kunnen meemaken. Of een paaslunch, kerstviering en het zomerfeest. Bij de organisatie van activiteiten betrekken we ouders ook.

6.2 Intake/Wennen/overdracht

Ongeveer 4 weken voordat een kind naar Kindcentrum de Bongerd komt, neemt de assistent leidinggevende contact op met de ouders. Wij voeren met de ouders van elk nieuw kind een intakegesprek. In dit gesprek komen allerlei zaken aan bod zoals allergieën, ontwikkeling van het kind, wat vindt een kind leuk en fijn om te doen en wordt ook gedeeld wie de mentor is. Wij vragen ouders naar hun wensen en verwachtingen. We leggen uit hoe de gang van zaken is binnen de groep, waar zij bepaalde dingen kunnen vinden e.d. We vragen ouders een intake/aanmeldformulier in te vullen, zodat we alle belangrijke gegevens van hun kind gebundeld kunnen bewaren op de betreffende groep.

We vinden het belangrijk om aandacht te geven aan de eerste dagen van de kinderen. Voor zowel het kind, de ouder als de pedagogisch medewerker is het wennen aan elkaar. Tijdens de eerste dagdelen vragen wij ouders om bereikbaar te zijn, zodat de pedagogisch medewerkers eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat.

3.3 Brengen en halen

Voor het KDV en de PSG hanteren we breng- en haaltijden voor de rust in de groep. Wanneer we dit niet doen bestaat de kans dat de gehele ochtend kinderen worden gebracht en opgehaald. Kinderen komen hierdoor moeilijker tot spel. Tevens hebben we op de breng- en haaltijden ook gericht tijd om samen met u en eventueel uw kind een overdracht te doen. Mocht het incidenteel voorkomen dat de breng- en haaltijden niet haalbaar zijn, neem dan contact op met de pedagogisch medewerker(s).

- Hele dag: 07.30 – 18.00 uur → brengen tussen 07.30 en 08.45 uur
halen tussen 16.30 en 18.00 uur
- Ochtend: 07.30 – 12.45/14.00 uur → brengen tussen 07.30 en 08.45 uur
halen tussen 12.30 en 12.45 uur/13.45 en 14.00 uur
- Middag: 12.45 tot 18.00 uur → brengen om 12.45 uur
halen tussen 16.30 en 18.00 uur

Voor de BSO is dit een ander verhaal. Zij komen vanuit school naar de BSO toe waarbij er geen brengtijd gehanteerd hoeft te worden. Het ophalen hebben wij gelieve tussen 16.30 en 18.00 uur. In overleg is eerder ook mogelijk.

Verder is het van belang dat de groepen weten wanneer er iemand anders uw kind komt ophalen. Zonder voorkennis wordt een kind niet meegegeven aan iemand die we niet kennen.

Als kinderen van de BSO zelfstandig naar huis mogen, is dat vastgelegd tussen ouders en de pedagogisch medewerker(s) in een zelfstandigheidscontract. In deze overeenkomst wordt de zelfstandigheid buiten de geldende regels vergroot. Te denken valt aan zelfstandig van de BSO naar huis gaan op een afgesproken tijd, of voetballen op een grasveldje in de buurt, of zelfstandig naar muziekles/dansles e.d. en afsluitend terugkeren naar de BSO.

6.3 KOVnet

In KOVnet hebben alle kinderen een digitaal schriftje. Hierin plaatsen we regelmatig berichtjes en foto's over de activiteiten die we gedaan hebben. Ook worden via deze weg de nieuwsbrieven van ons kindcentrum gedeeld.

6.4 Afwezigheid melden

Wij vragen ouders om hun kind tijdig af te melden wanneer hij/zij niet naar het kindcentrum komt. Dit dient te gebeuren via KOV-net.

6.5 Medezeggenschap

Kindcentrum De Bongerd heeft een Kindcentrumraad (KCR). In deze KCR hebben ouders en medewerkers van opvang en onderwijs zitting. Er wordt gemiddeld om de 8 weken vergaderd. De achterban wordt op de hoogte gehouden middels de nieuwsbrief die eens per maand door de directeur wordt verstuurd. Onderwerpen die besproken kunnen worden tijdens een KCR vergadering zijn: tarieven en producten, pedagogisch werkplan, protocollen, tevredenheid, GGD inspectie rapporten, lopende zaken, etc.

6.6 Klachten

Als ouders ontevreden zijn over de opvang of de dienstverlening dan horen wij dat natuurlijk graag direct. Ouders wordt gevraagd eventueel ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is, veelal de pedagogisch medewerker. Vanzelfsprekend kunnen zij ook terecht bij de directeur om klachten te bespreken. Archipel Kinderopvang heeft het beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten beschreven in het klachtenreglement. Deze is te vinden op de website van Archipel.

7 Veiligheid en gezondheid van de kinderen

De medewerkers zijn zich ervan bewust dat met betrekking tot veiligheid en gezondheid niet alle risico's zijn uit te sluiten, maar zij zorgen ervoor dat de voorwaarden voor een gezonde en veilige opvang zo optimaal mogelijk zijn.

7.1 Eten en drinken

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen gezonde en gevarieerde voeding krijgen op basis van hun eigen persoonlijke behoefte en deze van hun ouders/opvoeders. Wij gaan er van uit dat kinderen met een gezond lichaam zich op sociaal en cognitief gebied beter kunnen ontwikkelen. Meer informatie is te lezen in ons voedingsbeleid.

De kinderen krijgen iedere dag vers fruit. Hierbij wordt ook gestreefd naar een zo gevarieerd mogelijk aanbod van fruit. Tussendoor eten wij een crackertje of rijstwafel. Ook krijgen ze rauwkost, zoals tomaat, paprika en komkommer als gezonde snack. De kinderen drinken over het algemeen water of thee.

Tijdens de vakantieopvang bij de BSO maken wij hierop wel eens een uitzondering. Dan kiezen wij voor ander drinken of eten bijvoorbeeld in aansluiting op het thema.

De pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om zelfstandig te eten en te drinken. Samen aan tafel eten is een gezellige bezigheid waarbij kinderen veel zelf leren doen. Kinderen worden niet gedwongen hun bord leeg te eten. Ze krijgen kleine porties op hun bord en worden gestimuleerd voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of bij andere bijzonderheden zal de pedagogisch medewerker de ouders inlichten. Als kinderen dieetvoorschriften of allergieën hebben kunnen ouders dit doorgeven en houden wij daar rekening mee.

Het beleg bij de lunch bestaat uit magere hartige producten, bijvoorbeeld kipfilet, beenham of 30+ kaas en zoete producten zoals jam, appelstroop of honing (voor kinderen ouder dan 1 jaar) Ook wordt er rauwkost aangeboden tijdens de lunch.

De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de kinderen voldoende drinken. Er zijn een aantal vaste drinkmomenten en op warme dagen wordt er meer gedronken. Ook kunnen de kinderen altijd aangeven dat ze dorst hebben en dan krijgen ze altijd iets te drinken. Hierbij bieden we water aan. Tijdens de lunch krijgen de kinderen halfvolle melk, water of thee. De rest van de dag krijgen de kinderen water of thee.

Borstvoeding kan door de ouders worden meegegeven en kan worden ingevroren of in de koelkast voor die dag worden bewaard. Het is ook mogelijk om als ouder zelf borstvoeding te komen geven op het kinderdagverblijf.

7.2 Zieke kinderen

Een kind dat ziek is heeft extra aandacht, rust en verzorging nodig. De medewerkers zijn hier niet op berekend en adviseren de ouders om een ziek kind thuis te houden. Wanneer een kind tijdens de kinderopvangtijd ziek wordt, bellen de medewerkers de ouders om hun kind op te komen halen. De beslissing of een kind wel of niet in de groep kan blijven ligt bij de pedagogisch medewerker. Dit wordt bepaald door te kijken naar het belang van het kind, en dat van de groep. Een kind moet worden opgehaald, als:

1. Het kind te ziek is om aan het dagprogramma mee te doen.
2. Het kind koorts heeft.
3. De verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerker.

4. Het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

Wanneer uw kind thuis ziek wordt en een kinderziekte heeft of hoofdluis, dan horen we dat graag. Dan kunnen we ook naar andere kinderen toe extra alert zijn en waar nodig voorzorgsmaatregelen treffen. In het geval van hoofdluis mag het kind weer naar de opvang komen wanneer het behandeld is/en wordt met een hoofdluismiddel.

Vermoedelijke kinderziekten van infectieuze aard worden gemeld bij de GGD. Het gaat dan om aandoeningen die meerdere kinderen in de groep kunnen treffen. Wanneer er een besmettelijke kinderziekte heerst, maken we dit door middel van een brief bij de ingang van het kindcentrum kenbaar aan de ouders.

De opvang heeft een informatiemap van de GGD over infectiebeleid met daarin informatie voor ouders over hoe te handelen bij kinderziekten. De pedagogisch medewerkers kunnen altijd de meest recente informatie van de GGD voor de ouders uitprinten.

7.3 Vierogenprincipe

Naar aanleiding van een zedenzaak bij een kinderdagverblijf in Amsterdam verplicht de Rijksoverheid het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen **meekijken** of **meeluisteren** bij een beroepskracht in de kinderopvang.

Kindcentrum De Bongerd heeft het vierogenprincipe georganiseerd op bouwkundig vlak, cultuur vlak en personeel. Daarnaast zijn er enkele andere maatregelen getroffen. Dit is te lezen in ons beleid veiligheid en gezondheid.

7.4 Drie-uursregeling

Per dag mag er, als er tien aaneengesloten uren opvang wordt aangeboden, drie uur afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio (BKR).

Het KDV van De Bongerd wijkt af van de BKR aan het begin en aan het einde van de dag, als de meeste kinderen slapen, wanneer pedagogisch medewerkers pauze houden en bij rustige momenten op de groep. We wijken maximaal drie uur per dag af en zorgen altijd voor een minimale inzet van de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers.

Op de momenten dat er wordt afgeweken is er door de groepsgrootte (nog niet alle kinderen zijn "binnen" bij de start van de dag, kinderen slapen tussen de middag of kinderen zijn reeds opgehaald aan het einde van de dag) is er ruimte voor vrij spel of een activiteit, zoals een boekje lezen of een een-op-een momentje met een baby. De oudste peuter kan in dit moment een uitdagende puzzel of spel doen. De behoefte van de kinderen is hierbij leidend: daar sluiten we op aan.

We roosteren de pedagogisch medewerkers in op aanwezigheid van het aantal kinderen. De medewerkers starten en eindigen hun werkdag op verschillende momenten. Mocht het gezien het kind aantal nodig zijn een derde of vierde PM-er in te roosteren dan spelen we hiermee in op de behoefte van de groep. Soms ligt de nadruk op de ochtend, soms op tussen de middag. Dit kan per groep en dag verschillen.

Basis inzet personeelsdiensten

Kinderopvang en vakantieopvang BSO

	2 pm op de groep	3 pm op de groep
ped.med 1	7.30-17.30	
Ped.med 2	8.30-18.00	
Ped.med 3		8.00-17:00
Pauze tussen	13.00-15.00	13.00-15.00

BSO schoolweken

	2 pm op de groep	3 pm op de groep
ped.med 1	14.00 – 18.00	
Ped.med 2	14.00 – 17.30	
Ped.med 3		14.00 – 17.00

In ons kindplanningssysteem KOVnet houden we de aanwezigheid, de binnenkomst en het vertrek van de kinderen bij. In ons personeelssysteem Dyflexis is inzichtelijk wie wanneer werkt.

7.5 Vaste Gezichten Criterium

Er wordt op onze groepen gewerkt volgens het vaste gezichten criterium conform de wettelijke regels. Dit houdt in dat er altijd één van de vaste gezichten van het kind werkzaam is op de groep. Ziekte en verlof kunnen hierop een uitzondering geven, maar ook in die gevallen wordt actief gekeken naar de borging van stabiliteit en continuïteit binnen de personele bezetting op de groep. Dit zorgt voor overzicht en duidelijkheid bij kinderen.

We werken tevens met BBL-ers op de groep. Indien een BBL-er zijn of haar eerste jaar heeft afgerond, dan mag ook hij of zij als vaste gezicht fungeren op de groep.

Tijdens het openen en sluiten van de groep is er in het basisrooster altijd een vaste pedagogisch medewerker aanwezig. Zijn er één of twee pedagogisch medewerkers per dag op de groep nodig? Dan heeft een baby maximaal twee vaste gezichten. Voor kinderen van één jaar en ouder worden maximaal drie vaste gezichten aan het kind gekoppeld.

In geval van nood wordt een zo passend mogelijke oplossing gezocht. Wanneer een pedagogisch medewerker ziek is of verlof heeft, wordt de pedagogisch medewerker in principe vervangen door een vaste invalkracht of een collega die bekend is bij de kinderen, ouders en medewerkers. Invalkrachten worden vanwege de continuïteit zoveel mogelijk op dezelfde locatie ingezet. Daarnaast wordt er bij nood of verlof gestreefd naar één vaste pedagogisch medewerker op de eigen groep. Op de kinderopvanggroepen wordt er met baby's (0-1 jaar) gewerkt met 'vaste gezichten'. Dit houdt in dat een baby altijd door één van de twee vaste pedagogische medewerkers wordt opgevangen.

Als een vast gezicht van de groep langer afwezig is en er is geen mogelijkheid om een ander vast gezicht in te zetten, dan zorgen we zoveel mogelijk voor een tijdelijk vast gezicht. Dit draagt bij aan de stabiliteit van de groep en de emotionele veiligheid van de kinderen.

We zetten de tijdelijke vast gezicht in als

- Een van de vaste gezichten maximaal vier weken afwezig is door ziekte of verlof.
- De andere vaste gezichten van het kind niet beschikbaar zijn door omstandigheden.

De basisroosters en werkdagen van de pedagogisch medewerkers zijn voor ouders inzichtelijk bij de deur/whiteboard bij de ingang van de groep.

7.6 Medicijngebruik

Als een kind medicijnen gebruikt vragen wij de ouders een "Overeenkomst gebruik medicatie" in te vullen en deze te ondertekenen. In de overeenkomst staan de gegevens over de aandoening en nodige behandeling. Ouders geven de medewerkers tevens instructies over hoe het middel toe te dienen, op welk tijdstip en hoe het bewaard moet worden. De medewerkers geven de kinderen géén paracetamol zonder medicijnverklaring.

7.7 Groepsafspraken

Binnen het kindcentrum zijn er groepsafspraken opgesteld. Op het KDV en de BSO gelden dezelfde afspraken als op school. Op deze manier weten de kinderen goed waar ze aan toe zijn. De kinderen leren hierbij spelenderwijs om met de gestelde afspraken om te gaan. De belangrijkste afspraak is "zorg goed voor elkaar".

We borgen deze afspraken door ze op papier te zetten, ze terug te lezen en spreken elkaar indien nodig aan op het niet nakomen van de regels. De groepsafspraken liggen op de groep.

7.8 Uitstapjes

We trekken er regelmatig met de kinderen op uit voor een frisse neus, een klein boodschapje of om te ontdekken wat er allemaal is te zien buiten het kindcentrum.

Bij inschrijving worden de ouders gevraagd of zij toestemming geven voor uitstapjes. Ouders worden altijd op de hoogte gebracht van grote uitstapjes die gaan plaatsvinden.

7.9 Omgang met film-, video en fotomateriaal

Er zijn genoeg leuke en fijne momenten om vast te leggen op foto en/of film. Graag delen we deze kiekjes met de ouders. De foto's kunnen bijvoorbeeld worden gedeeld middels een nieuwsbrief, website, social media en/of het digitale schriftje (de app). Bij de inschrijving kunnen ouders aangeven of zij wel of geen toestemming geven tot het maken van film-, video- en fotomateriaal voor intern en extern gebruik.

7.10 Trakteren

Een verjaardag betekent feest en bij zo'n verjaardag komt vaak een traktatie kijken. Er kan zowel een niet-eetbare traktatie als een eetbare traktatie aangeboden worden. Wij vinden het belangrijk dat de eetbare traktaties zo gezond mogelijk zijn. We vragen ouders dan ook om traktaties zo klein mogelijk te houden en niet te calorierijk te maken. Op www.gezondtrakteren.nl staan allerlei voorbeelden van traktaties die niet te groot zijn.

7.11 Beleid veiligheid en gezondheid

In het beleid veiligheid en gezondheid staan alle kleine en grote risico's vermeld en hoe hiermee om te gaan. Deze wordt jaarlijks kritisch doorgelopen door de medewerkers, de directeur en de beleidsmedewerker om te kijken of er aanpassingen nodig zijn. Indien nodig wordt er ook een risico-inventarisatie uitgevoerd.

4. Brandpreventie

Naast de bovengenoemde inventarisaties worden extra inventarisaties uitgevoerd in het kader van de brandveiligheid en is er aandacht voor brandpreventie en brandoefeningen. Meer informatie hierover staat in het calamiteitenplan/ontruimingsplan dat aanwezig is binnen het kindcentrum.

7.12 Calamiteiten

Er is altijd een medewerker binnen het kindcentrum aanwezig met een BHV- en EHBO-certificaat. De BHV'er neemt bij ongevallen het voortouw. Bij een ongeval worden de ouders en zo nodig een huisarts of andere deskundige direct gebeld. Als de ouders niet bereikbaar zijn wordt het noodnummer, dat ouders van tevoren moeten doorgeven, gebeld. Het ongeval wordt geregistreerd op de lijst voor de risico-inventarisatie. Afhankelijk van de situatie worden er maatregelen genomen en afspraken gemaakt.

7.13 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Kindcentrum De Bongerd hanteert de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling indien zij vermoedens hebben. Dit onderwerp wordt jaarlijks met de medewerkers besproken en behandeld zodat ze weten hoe te handelen. Het protocol is beschikbaar via de website van Archipel Kinderopvang.

7.14 Hygiëne/schoonmaak groepsruimte

De groepsruimte wordt dagelijks schoongemaakt door een schoonmaakbedrijf. Hierbij houden ze zich aan de richtlijnen die staan in Gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en milieu.

7.15 GGD

Jaarlijks komt de GGD bij Kindcentrum De Bongerd. Er wordt dan gekeken of we handelen zoals we dat hebben afgesproken in ons beleid en of we ons houden aan de Wet Kinderopvang. Van dit bezoek wordt een rapport gemaakt. Dit inspectierapport is te raadplegen op de groep en via de site van het kindcentrum.